

BREITHIÚNAS NA CÚIRTE (an Dara Dlísheomra)

21 Nollaig 2023 *

(Tarchur chun réamhrialú – an Coinbhinsiún lena sainítear Reacht na Scoileanna Eorpacha – Airteagal 27(2) – Rialacha Ginearálta na Scoileanna Eorpacha – Airteagail 62, 66 agus 67 – Agóid i gcoinne chinneadh comhairle ranga gan aistriú mac léinn go dtí an chéad rang eile sa mheánscoil a údarú – Easpa inniúlachta na gcúirteanna náisiúnta – Inniúlacht eisiach Bhord Achomhairc na Scoileanna Eorpacha – Cosaint dlí éifeachtach)

I gCás C-431/22,

IARRAIDH ar réamhrialú faoi Airteagal 267 CFAE ón Corte suprema di cassazione (an Chúirt Uachtarach um Achomharc, an Iodáil), trí bhreith an 6 Meitheamh 2022, a fuarthas ag an gCúirt an 28 Meitheamh 2022, sna himeachtaí

Scuola europea di Varese

v

PD, mar dhuine a fheidhmíonn freagracht tuismitheora thar NG,

LC, mar dhuine a fheidhmíonn freagracht tuismitheora thar NG,

tugann AN CHÚIRT (an Dara Dlísheomra),

agus í comhdhéanta mar seo a leanas A. Prechal (Rapóirtéir), Uachtarán an Dlísheomra, F. Biltgen, N. Wahl, J. Passer agus M.L. Arastey Sahún, Breithiúna,

Abhcóide Ginearálta: M. Szpunar,

Cláraitheoir: I. Illéssy, Riarthóir,

ag féachaint don nós imeachta i scríbhinn agus tar éis éisteacht an 4 Bealtaine 2023,

tar éis breithniú a dhéanamh ar na barúlacha arna dtíolacadh thar ceann na bpáirtithe seo a leanas:

- Scuola europea di Varese, ag A. De Peri Lozito, R. Invernizzi agus M. Luciani, avvocati,
- PD agus LC, ag M.L. De Margheriti agus R. Massaro, avvocati,

* Teanga an cháis: an Iodáilis.

– an Coimisiún Eorpach, ag M. Bruti Liberati, I. Melo Sampaio, A. Spina agus L. Vernier, i gcáil Gníomhairí,

tar éis éisteacht le Tuairim an Abhcóide Ghinearálta ag éisteacht an 13 Iúil 2023,

an Breithiúnas seo a leanas:

Breithiúnas

- 1 Baineann an iarraidh ar réamhrialú le léiriú Airteagal 27(2) den Choinbhinsiún lena sainmhínítear Reachtaíocht na Scoileanna Eorpacha, a tugadh i gcrích i Lucsamburg an 21 Meitheamh 1994 idir na Ballstáit agus na Comhphobail Eorpacha (IO 1994 L 212, lch. 3; ‘CSEE’).
- 2 Rinneadh an iarraidh seo in imeachtaí idir Scuola europea di Varese (an Scoil Eorpach, Varese, an Iodáil) agus PD agus LC, ag gníomhú dóibh mar dhaoine a fheidhmíonn freagracht tuismitheora thar a mac NG, mionaoiseach, maidir le dlínse chúirteanna na hIodáile éisteacht le caingean le haghaidh neamhniú cinnidh ó Chomhairle Ranga a gan a údarú do NG, dalta meánscoile sa chúigiú bliain den scoil sin, bheith curtha ar aghaidh chuig an gcéad bhliain eile agus maidir le dlínse cinneadh a dhéanamh maidir leis an gcaingean sin.

An dlí lena mbaineann

Coinbhinsiún Vín

- 3 Faoi Airteagal 1 de Choinbhinsiún Vín maidir le Dlí na gConarthaí an 23 Bealtaine 1969 (*Sraith Chonarthaí na Náisiún Aontaithe*, iml. 1155, lch. 331; ‘Coinbhinsiún Vín’), dar teideal ‘Raon feidhme an Choinbhinsiúin seo’, tá feidhm ag an gCoinbhinsiún sin ‘maidir le conarthaí idir Stáit’.
- 4 Foráiltear le hAirteagal 3 den Choinbhinsiún sin, dar teideal ‘Comhaontuithe idirnáisiúnta nach dtagann faoi raon feidhme an Choinbhinsiúin seo’:

‘Ní dhéanfar difear don mhéid seo a leanas i gcás nach bhfuil feidhm ag an gCoinbhinsiún seo maidir le comhaontuithe idirnáisiúnta arna dtabhairt i gcrích idir Stáit agus ábhair eile den dlí idirnáisiúnta nó idir ábhair eile den dlí idirnáisiúnta, nó le comhaontuithe idirnáisiúnta nach bhfuil i scríbhinn:

[...]

(b) aon cheann de na rialacha a leagtar amach sa Choinbhinsiún seo agus a mbeidís faoina réir faoin dlí idirnáisiúnta a chur i bhfeidhm maidir leo go neamhspleách ar an gCoinbhinsiún;

[...]’ [Aistriúchán neamhoifigiúil]

- 5 Faoi Airteagal 31 de Choinbhinsiún Vín, dar teideal ‘Rialacha ginearálta maidir le léiriú’:

‘1. Déanfar Conradh a léiriú de mheon macánta de réir an gnáthbhrí atá le tabhairt do théarmaí an chonartha ina gcomhthéacs agus i bhfianaise a chuspóra agus a chríche.

[...]

3. Cuirfear an méid seo a leanas san áireamh, mar aon leis an gcomhthéacs:

- (a) aon chomhaontú a thabharfaidh na páirtithe i gcrích ina dhiaidh sin maidir le léiriú an chonartha nó le cur i bhfeidhm a fhorálacha;
- (b) aon chleachtas ina dhiaidh sin i gcur i bhfeidhm an chonartha lena mbunófar comhaontú na bpáirtithe maidir lena léiriú;
- (c) aon rialacha ábhartha den dlí idirnáisiúnta is infheidhme sa chaidreamh idir na páirtithe.

[...]’ [Aistriúchán neamhoifigiúil]

CSEE

- 6 Bunaíodh na Scoileanna Eorpacha ar dtús le dhá ionstraim: Reacht na Scoile Eorpaí, a síníodh i Lucsamburg an 12 Aibreán 1957 (*Sraith Chonarthaí na Náisiún Aontaithe*, iml. 443, lch. 129), agus, an Prótacal maidir le bunú na Scoileanna le tagairt do Reacht na Scoile Eorpaí, a síníodh i Lucsamburg an 13 Aibreán 1962 (*Sraith Chonarthaí na Náisiún Aontaithe*, iml. 752, lch. 267). Cuireadh CSEE, a tháinig i bhfeidhm an 1 Deireadh Fómhair 2002, in ionad na n-ionstraimí sin.
- 7 Sonraítear an méid seo a leanas sa tríú haithris agus sa cheathrú haithris de Chinneadh 94/557/CE ón gComhairle, Euratom an 17 Meitheamh 1994 lena n-údaraítear don Chomhphobal Eorpach agus don Chomhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach an Coinbhinsiún lena sainmhínítear Reacht na Scoileanna Eorpacha (IO 1994 L 212, lch. 1) a shíniú agus a thabhairt i gcrích agus sa tríú haithris agus sa cheathrú haithris de Chinneadh 94/558/CEGC ón gCoimisiún an 17 Meitheamh 1994 maidir le tabhairt i gcrích an Choinbhinsiúin lena sainmhínítear Reacht na Scoileanna Eorpacha (IO 1994 L 212, lch. 15):

‘De bhrí gur gá rannpháirtíocht na gComhphobal i gcur chun feidhme [CSEE] chun a áirithiú go mbainfear amach cuspóirí [na gComhphobal];

De bhrí go mbeidh [na Comhphobail] rannpháirteach i gcur chun feidhme [CSEE] trí na cumhachtaí a eascraíonn as na rialacha arna leagan síos ag [CSEE] a fheidhmiú agus trí cibé gníomhartha amach anseo a ghlacfaidh [siad] i gcomhréir le téarmaí an Choinbhinsiúin’.

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

- 8 Tá na focail seo a leanas sa chéad go dtí an ceathrú haithris de CSEE:

‘de bhrí go bhfuil, ó 1957 i leith, bunaíochtaí ar a bhfuil an t-ainm “Scoil Eorpach” bunaithe chun oideachas a chur le chéile ar leanaí fhoireann na gComhphobal Eorpach d’fhonn feidhmiú cuí na nInstitiúidí Eorpacha a áirithiú;

de bhrí gur mian leis na Comhphobail Eorpacha oideachas na leanaí sin le chéile a áirithiú agus, chuige sin, ranníocaíocht a dhéanamh le buiséad na Scoileanna Eorpacha;

de bhrí gur *'sui generis'* é córas na Scoileanna Eorpacha; de bhrí gur cineál comhair é idir na Ballstáit agus idir na Ballstáit agus na Comhphobail Eorpacha, agus freagracht na mBallstát i leith inneachar an teagaisc agus eagrúcháin a gcórais oideachais agus as a n-éagsúlacht chultúrtha agus teanga á haithint go hiomlán acu ag an am céanna;

de bhrí:

- gur cheart Reacht na Scoile Eorpaí, a glacadh in 1957, a chomhdhlúthú chun na téacsanna ábhartha go léir arna nglacadh ag na Páirtithe Conarthacha a chur san áireamh;
- gur cheart é a oiriúnú, agus forbairt na gComhphobal Eorpach á cur san áireamh;
- gur cheart an nós imeachta cinnteoireachta laistigh d'orgáin na Scoileanna a mhodhnú;
- gur cheart taithí ar fheidhmiú na Scoileanna a chur san áireamh;
- gur cheart cosaint dlí leordhóthanach ar ghníomhartha an Bhoird Rialtóirí nó na mBord Riaracháin a chur ar fáil don fhoireann teagaisc agus do dhaoine eile a chumhdaítear leis; chuige sin, ba cheart Bord Gearán a chruthú, a mbeadh dlínse a bheidh teoranta go dian aige;
- beidh dlínse an Bhoird Gearán gan dochar do dhlínse na gcúirteanna náisiúnta i ndáil le dliteanas sibhialta agus coiriúil’.
- [Aistriúchán neamhoifigiúil]

9 Foráiltear leis an dara mír d’Airteagal 1 de CSEE:

‘Is é cuspóir na Scoileanna oideachas a chur ar leanaí d’fhoireann na gComhphobal Eorpach le chéile. [...]

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

10 Sonraítear an méid seo a leanas in Airteagal 6 de CSEE:

‘Beidh an phearsantacht dhlítheanach ag gach Scoil is gá chun a cuspóir a bhaint amach, mar a shainmhínítear in Airteagal 1 [...] Féadfaidh sí a bheith ina páirtí in imeachtaí dlíthiúla. [...]

A mhéid a bhaineann lena cearta agus lena hoibleagáidí, caithfear leis an Scoil i ngach Ballstát, faoi réir fhorálacha sonracha an Choinbhinsiúin seo, mar fhoras oideachais arna rialú ag an dlí poiblí.’
[Aistriúchán neamhoifigiúil]

11 Foráiltear mar seo a leanas le hAirteagal 7 de CSEE:

‘Is iad seo a leanas na horgáin is coiteann do na Scoileanna go léir:

1. an Bord Gobharnóirí;
2. an tArd-Rúnaí;
3. Boird na gCigirí;

4. an Bord Gearán;

Beidh gach Scoil á riar ag an mBord Riaracháin agus á bainistiú ag an bPríomhoide.’ [Aistriúchán neamhoifigiúil]

12 Faoi Airteagal 8(1) de CSEE:

‘[...] beidh na baill seo a leanas ar an mBord Gobharnóirí:

- (a) an t-ionadaí nó na hionadaithe ar leibhéal aireachta ó gach Ballstát de chuid na gComhphobal Eorpach atá údaraithe chun gealltanais a thabhairt thar ceann rialtas an Bhallstáit sin, ar an tuiscint nach bhfuil ach vóta amháin ag gach Ballstát;
 - (b) comhalta de Choimisiún na gComhphobal Eorpach;
 - (c) ionadaí arna ainmniú ag an gCoiste Foirne (ón bhfoireann teagaisc) [...]
 - (d) ionadaí do thuismitheoirí na ndaltaí arna n-ainmniú ag cumainn na dTuismitheoirí [...]
- [Aistriúchán neamhoifigiúil]

13 Foráiltear le hAirteagal 9(1) de CSEE:

‘Ach amháin i gcásanna ina gceanglaítear aontoilíocht leis an gCoinbhinsiún seo, is trí thromlach dhá thrian de na comhaltaí a bheidh ar an mBord Gobharnóirí a ghlacfar cinntí an Bhoird Gobharnóirí [...]

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

14 Foráiltear le hAirteagal 10 de CSEE:

‘Déanfaidh an Bord Gobharnóirí maoirseacht ar chur chun feidhme an Choinbhinsiúin seo; chun na críche sin, beidh na cumhachtaí cinnteoireachta is gá aici i gcúrsaí oideachais, buiséid agus riaracháin [...]

Leagfaidh an Bord Gobharnóirí síos Rialacha Ginearálta na Scoileanna.

[...]’ [Aistriúchán neamhoifigiúil]

15 Faoi Airteagal 11 de CSEE:

‘Maidir le cúrsaí oideachais, cinnfidh an Bord Gobharnóirí na staidéir a dhéanfar agus conas a eagrófar iad. Go háirithe, tar éis tuairim a fháil ón mBord Cigirí iomchuí, déanfaidh sé an méid seo a leanas:

[...]

- 3. [...] rialacha a leagan síos chun daltaí a chur ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile staidéir nó chuig an meánscoil [...]
- 4. scrúduithe a eagrú mar mhodh chun an obair a dhéantar sa Scoil a dheimhniú; leagfaidh sé síos rialacha maidir leis na scrúduithe, ceapfaidh sé boird scrúdúcháin agus bronnfaidh sé dioplómaí. Áiritheoidh sé go socrófar na páipéir don scrúdú [...]

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

- 16 Foráiltear le hAirteagal 12 de CSEE:

‘I gcúrsaí riaracháin, déanfaidh an Bord Gobharnóirí an méid seo a leanas:

[...]

2. an tArd-Rúnaí a cheapadh [...]

[...]’ [Aistriúchán neamhoifigiúil]

- 17 Foráiltear le hAirteagal 14 de CSEE:

‘Déanfaidh an tArd-Rúnaí ionadaíocht thar ceann an Bhoird [...] Déanfaidh sé [nó sí] ionadaíocht thar ceann na Scoileanna in imeachtaí dlí. Beidh sé [nó sí] freagrach don Bhord Gobharnóirí.’

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

- 18 Sonraítear in Airteagal 26 de CSEE:

‘Is ag Cúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach amháin a bheidh dlínse i ndíospóidí idir Páirtithe Conarthacha maidir le léiriú agus cur i bhfeidhm an Choinbhinsiúin seo nach mbeidh réitithe ag an mBord Gobharnóirí.’

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

- 19 Foráiltear le hAirteagal 27 de CSEE:

‘1. Bunaítear leis seo Bord Gearán.

2. Is ag an mBord Gearán amháin a bheidh dlínse sa chéad chéim agus sa chéim dheiridh, a luaithe a bheidh na bealaí riaracháin uile ídithe, in aon díospóid a bhaineann le cur i bhfeidhm an Choinbhinsiúin seo le gach duine a chumhdaítear leis cé is moite d’fhoireann riaracháin agus choimhdeach, agus maidir le dlíthiúlacht aon ghnímh atá bunaithe ar an gCoinbhinsiún nó ar na rialacha arna ndéanamh faoi, ar gníomh é a dhéanann dochar do na daoine sin ar thaobh an Bhoird Gobharnóirí [nó] ar thaobh an Bhoird Riaracháin de scoil i bhfeidhmiú a gcumhachtaí mar a shonraítear leis an gCoinbhinsiún seo. I gcás gur díospóidí de chineál airgeadais iad, beidh dlínse neamhtheoranta ag an mBord Gearán.

Leagfar síos, de réir mar is cuí, leis na Rialacháin Seirbhíse don fhoireann teagaisc nó leis na coinníollacha fostaíochta do mhúinteoirí páirtaimseartha, nó le Rialacha Ginearálta na Scoileanna, na coinníollacha agus na rialacha mionsonraithe a bhaineann leis na himeachtaí seo.

3. Is iad daoine nach bhfuil a neamhspleáchas inchurtha in amhras agus a aithnítear mar dhaoine atá inniúil sa dlí a bheidh ina gcomhaltaí den Bhord Gearán.

Is iad na daoine sin amháin ar liosta a bheidh le tiomsú ag Cúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach a bheidh cáilithe chun bheith ina gcomhaltaí den Bhord Gearán.

4. Glacfaidh an Bord Gobharnóirí, ag gníomhú dó d’aon toil, [Reacht] an Bhoird Ghearán.

Cinnfear le Reacht an Bhoird Ghearán líon chomhaltaí an Bhoird, an nós imeachta lena gceapadh ag an mBord Gobharnóirí, fad a dtéarma oifige agus na socruithe airgeadais is infheidhme maidir leo Sonrófar sa Reacht an modh a fheidhmeoidh an Bord.

5. Glacfaidh an Bord Gearán a rialacha nós imeachta, ina mbeidh cibé forálacha is gá chun an Reacht a chur i bhfeidhm.

Ceanglófar leis na rialacha nós imeachta formheas d'aon toil ón mBord Gobharnóirí a fháil.

6. Beidh breithiúnais an Bhoird Gearán ina gceangal ar na páirtithe agus, i gcás ina mainneoidh na páirtithe iad a chur chun feidhme, beidh siad in-fhorfheidhmithe ag údaráis ábhartha na mBallstát i gcomhréir lena ndlíthe náisiúnta faoi seach.

7. Tiocfaidh díospóidí eile a mbeidh na Scoileanna ina bpáirtithe iontu laistigh den dlínse náisiúnta. Go háirithe, ní dhéantar difear leis an Airteagal seo do dhlínse na gcúirteanna náisiúnta maidir le hábhair a bhaineann le dlíteanas sibhialta agus coiriúil.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

20 Faoi Airteagal 31(4) de CSEE:

'Féadfaidh aon Pháirtí Conarthach a iarraidh go leasófar an Coinbhinsiún seo. Chuige sin, tabharfaidh sé fógra do Rialtas Lucsamburg faoina iarraidh. Déanfaidh Rialtas Lucsamburg na socruithe is gá leis an bPáirtí Conarthach a bheidh i seilbh Uachtaránacht Chomhairle na gComhphobal Eorpach chun Comhdháil Idir-Rialtasach a chomóradh.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

Rialacha Ginearálta na Scoileanna Eorpacha

21 Foráiltear le hAirteagal 61(A)(1) de Rialacha Ginearálta na Scoileanna Eorpacha, i leagan Uimh. 2014-03-D-14-en-11, atá infheidhme maidir le fíorais na díospóide sna príomhimeachtaí ('Rialacha 2014'), go ndéanfaidh an Chomhairle Ranga ábhartha, sa mheánscoil, cinntí maidir le daltaí a chur ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile ag deireadh na scoilbhliana.

22 Faoi Airteagal 62 de Rialacha 2014, dar teideal 'Achomharc i gcoinne cinntí maidir le bliain a athdhéanamh':

'1. Ní bheidh aon cheart achomhairc ag ionadaithe dlí na ndaltaí a dhéanamh i gcoinne chinntí na Comhairle Ranga ach amháin i gcásanna neamhrialtachta nós imeachta nó i gcásanna ina n-aithneoidh an tArd-Rúnaí fíorais nua, ar bhonn comhaid a chuirfidh an scoil agus ionadaithe dlíthiúla an dalta ar fáil.

Ciallaíonn neamhrialtacht nós imeachta aon sárú ar an riail dlí a bhaineann leis an nós imeachta a bheidh le leanúint maidir le dalta a chur ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile, sa chaoi is dá mba rud é nach ndearnadh é, bheadh cinneadh na Comhairle Ranga difriúil.

Ní neamhrialtacht nós imeachta a bheidh i mainneachtain cúnamh a thabhairt i bhfoirm chomhtháthú an dalta sa Chlár Tacaíochta Oideachais, mura féidir a léiriú gur iarr an dalta nó a

ionadaithe dlíthiúla nó a hionadaithe dlíthiúla ar an gcúnamh sin agus gur dhiúltaigh an scoil dó ar bhealach míchuí.

Is ar na scoileanna a bheidh an fhreagracht socruithe praiticiúla eagrúcháin a dhéanamh le haghaidh scrúduithe agus ní fhéadtar na socruithe sin a mheas mar neamhrialtacht nós imeachta.

Ciallaíonn fíoras nua gné ar bith nár tarraingíodh aird na Comhairle Ranga air b'fhéidir toisc nár bh eol do chách é – múinteoirí, tuismitheoirí, daltaí – tráth a phlé agus a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar airbheartaíocht a cinnidh. Ní fhéadtar a mheas gur gné nua, de réir bhrí na forála sin, é fíoras a raibh na tuismitheoirí ar an eolas faoi ach nár tarraingíodh ar aird na Comhairle Ranga.

Is ag an gComhairle Ranga amháin a bheidh cumhacht lánroghnach maidir le measúnú ar chumais daltaí, marc a bhronnadh do scrúdú, thástáil nó do phíosa oibre a dhéanfar i rith na scoilbhliana agus measúnú ar na himthosca ar leith dá dtagraítear in Airteagal 61.B-5. Ní fhéadfar achomhairc a dhéanamh i gcoinne na measúnuithe sin.

2. Is é seacht lá féilire tar éis dheireadh na scoilbhliana an spriocdháta a bheidh socraithe chun achomharc a dhéanamh leis an Ard-Rúnaí. [...]

[...]

Ní mór don Ard-Rúnaí (nó, trí tharmligean, an Leas-Ardrúnaí) rialú a thabhairt maidir leis an achomharc faoin 31 Lúnasa. Beidh feidhm ag Airteagal 66 agus ag Airteagal 67 de na Rialacha seo. Má mheastar go bhfuil an t-achomharc inghlactha agus go bhfuil bunús maith leis, déanfaidh an Chomhairle Ranga athbhreithniú ar an gcás.

Féadfar achomharc riaracháin a thaisceadh freisin leis an Ard-Rúnaí i gcoinne an chinnidh nua [...]

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

- 23 Sonraítear an méid seo a leanas in Airteagal 66 de Rialacha 2014, dar teideal 'Achomhairc riaracháin':

'1. Féadfaidh na cinntí dá dtagraítear in Airteagail [...] 62 a bheith ina n-ábhar d'achomharc riaracháin faoi na coinníollacha atá leagtha síos sna hAirteagail sin. [...]

[...]

5. Cuirfear cinneadh an Ard-Rúnaí, lena rialaítear achomharc riaracháin, in iúl don iarratasóir/do na hiarratasóirí, [...]

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

- 24 Foráiltear le hAirteagal 67 de Rialacha 2014, dar teideal 'Achomhairc chonspóideacha':

'1. D'fhéadfadh cinntí riaracháin sainráite nó intuigthe a dhéantar maidir leis na hachomhairc dá dtagraítear san Airteagal roimhe seo a bheith ina n-ábhar achomhairc chonspóidigh ag ionadaithe dlíthiúla na ndaltaí, a mbeidh tionchar díreach ag an gcinneadh is ábhar díospóide orthu, roimh an mBord Gearán dá bhforáiltear in Airteagal 27 de [CSEE].

[...]

4. Má dhearbhaítear go bhfuil siad do-ghlactha, ní mór gach achomharc conspóideach a thaisceadh laistigh de choicís tar éis fógra a thabhairt nó ó fhoilsiú an chinnidh is ábhar díospóide...

5. Déanfar na hachomhairc dá bhforáiltear san Airteagal seo a imscrúdú agus breithneofar iad faoi na coinníollacha atá leagtha síos i Rialacha Nós Imeachta an Bhoird Gearán.

6. Ceanglaítear ar an mBord Gearán rialú a thabhairt laistigh de shé mhí tar éis achomharc a fháil, gan dochar do chur i bhfeidhm Airteagail 16, 34 agus 35 de Rialacha Nós Imeachta Bhord Gearán na Scoileanna Eorpacha, lena bhforáiltear don fhéidearthacht achomharc a thaisceadh in imeachtaí achoimre.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

- 25 Tugadh isteach le Rialacha Ginearálta na Scoileanna Eorpacha, i leagan Uimh. 2004-D-6010-en-5, a tháinig i bhfeidhm an 2 Feabhra 2005 ('Rialacha 2005') an fhéidearthacht achomharc conspóideach a thabhairt os comhair an Bhoird Gearán i gcoinne chinneadh an Ard-Rúnaí maidir le hachomharc i gcoinne cinnidh arna ghlacadh ag an Chomhairle Ranga i ndáil le bliain a athdhéanamh. Roimhe sin, ní raibh foráil i Rialacha Ginearálta na Scoileanna Eorpacha d'achomharc den sórt sin os comhair an Bhoird Gearán, agus ní fhéadfadh ionadaithe dlíthiúla an dalta ach achomharc riaracháin a dhéanamh.

Dlí na hIodáile

- 26 Faoi Airteagal 41 den codice di procedura civile (Cód an Nós Imeachta Sibhialta):

'Cé nach bhfuil cinneadh déanta maidir lena shubstaint sa chás ag an gcéad chéim, féadfaidh aon pháirtí a iarraidh ar Dhlísheomraí Comhcheangailte an [Corte suprema di cassazione an Chúirt Uachtarach um Achomharc, an Iodáil] ceisteanna dlínse a réiteach' [...]

An díospóid sna príomhimeachtaí agus na ceisteanna a tharchuirtear

- 27 An 25 Meitheamh 2020, cuireadh in iúl do PD agus LC, a raibh a mac NG ina dhalta meánscoile sa chúigiú bliain ag an Scoil Eorpach, Varese an tráth sin, faoi chinneadh ón gComhairle Ranga ábhartha gan NG a údarú dul ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile.
- 28 An 20 Iúil 2020, thionscain PD agus LC caingean os comhair Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (an Chúirt Riaracháin Réigiúnach, Lombardia, an Iodáil) chun an cinneadh sin a chur ar neamhní.
- 29 Le hordú ón 9 Meán Fómhair 2020, dhearbhaigh an chúirt sin go raibh dlínse aici an chaingean sin a éisteacht agus dheonaigh sí an t-iaratas ar bhearta idirlinne a rinneadh chuici chun críocha NG a ligean isteach ar bhonn coinníollach sa chéad bhliain eile, agus an bhreith ar shubstaint an cháis á cur ar atráth go dtí éisteacht an 19 Deireadh Fómhair 2021.

- 30 An 13 Deireadh Fómhair 2021, chuir an Scoil Eorpach, Varese, ag gníomhú di ar bhonn Airteagal 41 de Chód an Nós Imeachta Shibhialta, iarraidh faoi bhráid Chomh-Dhlísheomraí an Corte suprema di cassazione (an Chúirt Uachtarach um Achomharc) ar réamhrialú ar cheist na dlínse, ag lorg dearbhú nach raibh aon dlínse ag cúirteanna na hIodáile chun an díospóid thuasluaite a éisteacht agus chun cinneadh a dhéanamh maidir léi. De réir na scoile sin, tagann díospóid den sórt sin faoi dhlínse an Bhord Gearán amháin, de bhun fhorálacha comhcheangailte Airteagal 27 de CSEE agus Airteagal 67(1) de Rialacha 2014.
- 31 Áitíonn PD agus LC, chomh maith leis an ionchúisitheoir poiblí, os a choinne sin, go bhfuil dlínse ag cúirteanna na hIodáile an díospóid sin a éisteacht agus cinneadh a dhéanamh maidir léi ar an bhforas, *inter alia*, go bhfuil, faoi Airteagal 27(2) de CSEE, dlínse aonair an Bhord Gearán teoranta do ghníomhartha a bhfuil éifeacht dhíobhálach acu arna nglacadh ag an mBord Gobharnóirí nó ag Bord Riaracháin na scoile. De réir na bpáirtithe sin sna príomhimeachtaí, dá leathnófaí dlínse an Bhord Gearán chuig gníomhartha arna nglacadh ag Comhairle Ranga, bheadh sé ina leasú ar CSEE dá bhrí sin, nach bhféadfaí a dhéanamh ach amháin i gcomhréir leis an nós imeachta atá leagtha síos in Airteagal 31(4) den Choinbhinsiún sin.
- 32 Áitíonn PD agus LC freisin go mbunaítear le hAirteagal 62(1), Airteagal 66(1) agus Airteagal 67(1) de Rialacha 2014 ach rogha, d'ionadaithe dlíthiúla an dalta, achomharc a dhéanamh i gcoinne chinneadh na Comhairle Ranga leis an Ard-Rúnaí, agus achomharc conspóideach a d'fhéadfadh a dhéanamh ina dhiaidh sin os comhair an Bhord Gearán. De réir PD agus LC, tá sé de shaoirse fós ag na hionadaithe dlíthiúla sin leigheas dlí eile a roghnú trí agóid a dhéanamh i gcoinne chinneadh na Comhairle Ranga díreach os comhair na cúirte náisiúnta a bhfuil dlínse aici.
- 33 Ar iarradh uirthi rialú a thabhairt ar an réamhcheist sin a bhaineann le dlínse chúirteanna na hIodáile, sonraíonn an Corte suprema di cassazione (an Chúirt Uachtarach um Achomharc) gur rialaigh sí, i mbreithiúnas an 15 Márta 1999 (IT:CASS:1999:138CIV), i bhfabhar dlínse den sórt sin, in imthosca atá inchomparáide leo siúd a bhaineann leis an díospóid dá dtagraítear i mír 8. Sa bhreithiúnas sin, chinn an Corte suprema di cassazione (an Chúirt Uachtarach um Achomharc), faoi fhorálacha comhcheangailte an dara mír d'Airteagal 6 agus Airteagal 27(1), (2) agus (7) de CSEE, go gcumhdaítear le dlínse aonair an Bhord Gearán gníomhartha a bhfuil éifeacht dhíobhálach acu arna nglacadh ag an mBord Gobharnóirí nó ag Bord Riaracháin Scoile Eorpaí ach nach gcumhdaítear leo gníomhartha arna nglacadh ag Comhairle Ranga de scoil den sórt sin.
- 34 Tugann an Corte suprema di cassazione (an Chúirt Uachtarach um Achomharc) faoi deara, áfach, tráth a rialaigh sí chuige sin, nach ndearnadh foráil le Rialacha Ginearálta na Scoileanna Eorpacha a bhí i bhfeidhm an tráth sin ach d'achomharc teoranta, laistigh de na Scoileanna Eorpacha agus de chineál riaracháin amháin, i gcoinne cinntí de chuid Comhairle Ranga gan a údarú do dhalta a chur a aghaidh go dtí an chéad bhliain eile, agus nach ndearnadh foráil leo fós maidir leis an bhféidearthacht achomharc conspóideach a thaisceadh os comhair an Bhord Gearán i leith cinntí den sórt sin.
- 35 De réir na cúirte a rinne an tarchur, ós rud é gur bunaíodh idir an dá linn le Rialacha 2005 an fhéidearthacht d'achomharc breithiúnach den sórt sin agus gur deimhníodh é ina dhiaidh sin in Airteagal 67 de Rialacha 2014, d'fhéadfadh sé sin údar a thabhairt le haitheantas a thabhairt don Bhord Gearán anois mar údarás a bhfuil dlínse aonair aige chun díospóidí den chineál sin a éisteacht agus cinneadh a dhéanamh maidir leo.

- 36 De réir na cúirte sin, d'fhéadfadh go dtacófaí le réiteach den sórt sin, ar thaobh amháin, leis na ceachtanna a foghlaimíodh ó bhreithiúnas an 11 Márta 2015, *Oberto agus O'Leary*. (C-464/13 agus C-465/13, 'an breithiúnas in *Oberto agus O'Leary*', EU:C:2015:163), inar ghlac an Chúirt cheana féin, ag brath ar rialacha Choinbhinsiún Vín, go raibh an Bord Gearán i dteideal dlínse aonair a thabhairt dó féin chun achomhairc i gcoinne gníomh de chuid Phríomhoide Scoile Eorpaí a rinne dochar do mhúinteoir sa scoil sin a éisteacht agus cinneadh a dhéanamh maidir leis.
- 37 D'fhéadfadh an t-ordú ó Chúirt Ghinearálta an Aontais Eorpaigh an 18 Meitheamh 2020, *JT v Secrétaire général des écoles européennes agus Chambre de recours des écoles européennes* (T-42/20, EU:T:2020:278), chomh maith le doiciméid éagsúla arna dtáirgeadh ag an Scoil Eorpach, Varese, agus, go háirithe, an iliomad cinntí a rialaigh an Bord Gearán i ndíospóidí a bhaineann le cinntí na gComhairlí Ranga gan dalta a údarú dul ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile, agus ar an gcaoi sin cleachtas breithiúnach comhsheasmhach a fhorbairt ós rud é gur tugadh dlínse chun díospóidí den sórt sin a chinneadh leis na Rialacha 2005 a bheith ábhartha ina leith sin freisin.
- 38 Ag tabhairt faoi deara, áfach, gur bhain an breithiúnas in *Oberto agus O'Leary* le gníomh arna ghlacadh ag Príomhoide Scoile Eorpaí maidir leis an teorannú ar fhad an chaidrimh fostaíochta sa chonradh fostaíochta a tugadh i gcrích idir Scoil Eorpach agus múinteoir páirtaimseartha agus gur tháinig dlínse an Bhord Gearán, i ndáil leis sin, ní ó Rialacha Ginearálta na Scoileanna Eorpacha ach ó choinníollacha fostaíochta do mhúinteoirí páirtaimseartha, tá an chúirt a rinne an tarchur den tuairim nach gceadaítear leis na difríochtaí fíorasacha atá ann dá bhrí sin idir an breithiúnas *Oberto agus O'Leary* agus an cás seo teacht ar an gconclúid go bhfuil léiriú ar Airteagal 27(2) de CSEE chomh soiléir sin nach bhfágтар aon amhras réasúnach ann.
- 39 Faoi na coinníollacha seo, chinn an Corte suprema di cassazione (an Chúirt Uachtarach um Achomharc) bac a chur ar na himeachtaí agus na ceisteanna seo a leanas a tharchur chuig an gCúirt Bhreithiúnais le haghaidh réamhrialú:

'An gá an chéad abairt den chéad fhomhír d'Airteagal 27(2) de [CSEE], a léiriú sa chaoi a gciallaíonn go bhfuil inniúlacht eisiach ag an gcéadchéim agus ag an gcéim dheiridh ag an mBord Gearán dá dtagraítear leis chun rialú a dhéanamh, a luaithe a bheidh na bealaí riaracháin go léir dá bhforáiltear i Rialacha Ginearálta [na Scoileanna Eorpacha] ídithe, in aon díospóid a bhaineann le cinneadh maidir le bliain a athdhéanamh arna ghlacadh ag an gComhairle Ranga i ndáil le dalta meánscoile?

An t-iarraitas go gcuirfear an nós imeachta brostaithe i bhfeidhm

- 40 D'iarr an chúirt a rinne an tarchur go ndéanfaí an tarchur seo chun réamhrialú a chinneadh de bhun nós imeachta brostaithe faoi Airteagal 105 de Rialacha Nós Imeachta na Cúirte Breithiúnais. Mar thaca lena iarraitas, shonraigh an chúirt sin go raibh údar maith le cur i bhfeidhm an nós imeachta sin mar gheall ar an ngá atá ann staid scoile an dalta lena mbaineann a shoiléiriú a luaithe is féidir agus ar a thábhachtaí atá sé, do na Páirtithe Conarthacha go léir in CSEE, méid dhlínse an Bhord Gearán a shoiléiriú i ndáil le díospóidí amhail an ceann atá i gceist sna príomhimeachtaí.
- 41 Foráiltear le hAirteagal 105(1) de Rialacha Nós Imeachta na Cúirte go bhféadfaidh Uachtarán na Cúirte, ar iarraidh ón gcúirt nó ón mbinse a rinne an tarchur nó, go heisceachtúil, uaithi féin, go bhféadfaidh Uachtarán na Cúirte a chinneadh, tar éis dó an Breitheamh is Rapóirtéir agus an

tAbhcóide Ginearálta a éisteacht, go bhfuil tarchur le haghaidh réamhrialú le cinneadh de bhun nós imeachta brostaithe i gcás ina n-éilíonn cineál an cháis go ndéileálfar leis laistigh de thréimhse ghearr.

- 42 Ní mór a mheabhrú gurb ionann nós imeachta brostaithe den sórt sin agus ionstraim nós imeachta atá ceaptha chun freagairt d'éigeandálaí urghnácha (breithiúnas an 21 Nollaig 2021, *Randstad Italia*, C-497/20, EU:C:2021:1037, mír 37 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 43 Sa chás seo, chinn Uachtarán na Cúirte, an 21 Iúil 2022, nach raibh aon ghá leis an iarratas dá dtagraítear i mír 40 thuas a dheonú.
- 44 I ndáil leis sin, is léir ó chásdlí na Cúirte nach leor leas na ndlíthe raon feidhme a gceart faoi dhlí an Aontais a chinneadh a luaithe agus is féidir, cé go bhfuil sé dlisteanach, chun a shuí gurb ann d'imthosca eisceachtúla de réir bhrí Airteagal 105(1) de Rialacha Nós Imeachta na Cúirte (ordú ó Uachtarán na Cúirte an 28 Samhain 2013, *Sähköalojen ammattiliitto*, C-396/13, EU:C:2013:811, mír 16 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 45 Sa chás seo, go háirithe, maidir le cás an dalta lena mbaineann, ní mór a thabhairt faoi deara, ar an gcéad dul síos, gur léir ó na ráitis san ord tagartha gur ordaigh Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (an Chúirt Riaracháin Réigiúnach, Lombardia) an 9 Meán Fómhair 2020 go ligfí an dalta sin isteach ar bhonn coinníollach sa chéad bhliain eile don scoilbhliain 2020/2021. Ar an dara dul síos, níor cuireadh an iarraidh seo ar réamhrialú faoi bhráid na Cúirte ach ar an 28 Meitheamh 2022, ionas nach mbeadh aon iarmhairtí praiticiúla ag an bhfreagra a rabhthas ag súil leis ón gCúirt, ar aon nós, maidir leis an dalta sin a chur ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile go dtí, ar a luaithe, le linn na scoilbhliana 2022/2023. I gcúinsí den sórt sin, ní féidir a chinneadh gur ábhar práinne eisceachtúil é de réir bhrí an chásdlí dá dtagraítear i mír 42 thuas.
- 46 Ina theannta sin, cé chomh dlisteanach agus is féidir é a bheith, ní cosúil go bhfuil leas ceaptha na bPáirtithe Conarthacha in CSEE maidir le ceist na léirithe a ardaíodh san iarraidh seo ar réamhrialú a shoiléiriú a luaithe is féidir de chineál lena suitear go bhfuil imthosca eisceachtúla ann chun críocha Airteagal 105(1) de Rialacha Nós Imeachta na Cúirte.

Breithniú ar an gceist a tharchuirtear

- 47 Lena ceist, fiafraíonn an chúirt a rinne an tarchur, go bunúsach, an gá forálacha comhcheangailte Airteagal 27(2) de CSEE agus Airteagail 61, 62, 66 agus 67 de Rialacha 2014 a léiriú sa chaoi a gciallaíonn go bhfuil inniúlacht eisiach ag an gcéadchéim agus ag an gcéim dheiridh ag an mBord Achomhairc dá dtagraítear leis chun rialú a dhéanamh, tar éis teacht chun deiridh an nós imeachta riaracháin dá bhforáiltear le Rialachán Ginearálta na Scoile Eorpaí, in aon díospóid maidir le dlíthiúlacht chinneadh Chomhairle Ranga Scoile Eorpaí gan aistriú dalta go dtí an chéad bhliain eile sa mheánscoil a údarú.

Dlínse na Cúirte

- 48 Ag an éisteacht, chuir PD agus LC in iúl go raibh amhras orthu an bhfuil dlínse ag an gCúirt réamhrialú a thabhairt sa chás seo, á áitiú, go bunúsach, faoi Airteagal 26 de CSEE, go bhfuil an Chúirt i dteideal rialú a dhéanamh ar cheisteanna a bhaineann le léiriú an Choinbhinsiúin sin ach

amháin i gcás ina bhfuil an díospóid a tugadh os a comhair maidir le léiriú den sórt sin nó maidir le cur i bhfeidhm an Choinbhinsiúin sin idir na Páirtithe Conarthacha agus nach bhfuil réitithe ag an mBord Gobharnóirí.

- 49 Mar sin féin, mar a thug an tAbhcóide Ginearálta faoi deara i míreanna 33 agus 34 dá Thuairim, maidir leis an bhfíoras gur bunaíodh sásra breithiúnach sonrach den sórt sin chun go bhféadfaí díospóidí den sórt sin idir na Páirtithe Conarthacha sa CSEE a chur faoi bhráid na Cúirte, níl sé de chineál a dhéanfadh difear do raon feidhme na dlínse atá ag an gCúirt freisin, de bhua na gConarthaí iad féin, chun rialú a thabhairt, i gcomhréir le forálacha Airteagal 267 CFAE, ar léiriú na gConarthaí sin agus ar ghníomhartha na n-institiúidí, i gcás ina dtugtar ceist den sórt sin ar aird os comhair cúirte nó binse de chuid Ballstáit, mar atá sa chás sna príomhimeachtaí, agus go measann an chúirt nó an binse sin gur gá cinneadh a dhéanamh ar an gceist chun go bhféadfaidh sí breithiúnas a thabhairt agus go n-iarrann sí ar an gCúirt rialú a thabhairt ina leith.
- 50 Ina theannta sin, tá an Chúirt tar éis a chinneadh cheana féin a mhéid a bhaineann leis an Aontas Eorpach, gurb ionann comhaontú idirnáisiúnta amhail CSEE, a thug na Comhphobail Eorpacha i gcrích ar bhonn Airteagal 235 de Chonradh CE (a ndearnadh Airteagal 308 CE de, Airteagal 352 CFAE de anois) ar tugadh de chumhacht dóibh le Cinntí 94/557 agus 94/558, agus gníomh de chuid institiúid de chuid an Aontais Eorpaigh, de réir bhrí phointe (b) den chéad mhír d'Airteagal 267 CFAE. Dá bhrí sin is cuid dhílis de dhlíchóras an Aontais iad forálacha comhaontaithe den sórt sin amhail óna theacht i bhfeidhm, ionas go bhfuil dlínse ag an gCúirt réamhrialú a thabhairt maidir le léiriú an chomhaontaithe sin agus na ngníomhartha arna nglacadh ar a bhonn (féach, chuige sin, breithiúnas in *Oberto agus O'Leary*, míreanna 29 go 31 agus an cásdlí dá dtagraítear), gníomhartha ina gcuimsítear, go háirithe, Rialacha 2014.
- 51 Tá dlínse ag an gCúirt, dá bhrí sin, chun réamhrialú a thabhairt maidir le léiriú an Choinbhinsiúin sin agus na rialacha sin.

Substaint an cháis

- 52 Ar an gcéad dul síos, ba cheart a mheabhrú gur *sui generis* é córas na scoileanna Eorpacha, lena mbaintear amach, trí chomhaontú idirnáisiúnta, cineál comhair idir na Ballstáit agus idir na Stáit sin agus an tAontas Eorpach (breithiúnas in *Oberto agus O'Leary*, mír 32 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 53 Leanann sé freisin ón gcásdlí gur eagraíocht idirnáisiúnta iad na scoileanna Eorpacha atá, in ainneoin na naisc fheidhmiúla atá aici leis an Aontas Eorpach, fós éagsúil go foirmiúil uaidh agus óna Bhallstáit (breithiúnas in *Oberto agus O'Leary*, mír 33 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 54 Dá bhrí sin, cé gurb ionann CSEE, a mhéid a bhaineann leis an Aontas Eorpach agus mar a mheabhraítear i mír 50 thuas, agus gníomh de chuid cheann d'institiúidí an Aontais Eorpaigh de réir bhrí phointe (b) den chéad mhír d'Airteagal 267 CFAE, rialaítear é freisin leis an dlí idirnáisiúnta, agus go sonrach, a mhéid a bhaineann lena léiriú, le dlí idirnáisiúnta na gconarthaí (breithiúnas in *Oberto agus O'Leary*, mír 34 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 55 Rinneadh dlí idirnáisiúnta na gconarthaí a chomhdhlúthú, go bunúsach, i gCoinbhinsiún Vín. Faoi Airteagal 1 den Choinbhinsiún sin, tá feidhm ag an gCoinbhinsiún sin maidir le conarthaí idir Stáit. Mar sin féin, faoi Airteagal 3(b) den Choinbhinsiún sin, maidir leis an bhfíoras nach bhfuil feidhm aige maidir le comhaontuithe idirnáisiúnta arna dtabhairt i gcrích idir Stáit agus ábhair

eile den dlí idirnáisiúnta, ní dhéanfaí difear do chur i bhfeidhm aon cheann de na rialacha a leagtar amach i gCoinbhinsiún Vín a mbeidís faoina réir faoin dlí idirnáisiúnta go neamhspleách ar an gcoinbhinsiún sin (breithiúnas in *Oberto agus O'Leary*, mír 35).

- 56 Dá réir sin, tá feidhm ag na rialacha atá leagtha síos i gCoinbhinsiún Vín maidir le comhaontú arna thabhairt i gcrích idir na Ballstáit agus eagraíocht idirnáisiúnta, amhail CSEE, a mhéid is gur léiriú ar an ngnáthdhlí idirnáisiúnta ginearálta na rialacha sin. Ní mór, dá bhrí sin, CSEE a léiriú i gcomhréir leis na rialacha sin agus go háirithe i gcomhréir leis na rialacha atá leagtha síos in Airteagal 31 de Choinbhinsiún Vín, lena gcuirtear in iúl an gnáthdhlí idirnáisiúnta (féach, chuige sin, breithiúnas in *Oberto agus O'Leary*, míreanna 36 agus 37 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 57 Sa chás seo, ba cheart é a mheabharrú, ar an gcéad dul síos, go mbeidh dlínse eisiach ag an mBord Gearáin ag an gcéad chéim agus ag an gcéim dheiridh, faoin gcéad fhomhír d'Airteagal 27(2) de CSEE, a luaithe a bheidh na bealaí riaracháin go léir ídithe, in aon díospóid a bhaineann le cur i bhfeidhm an Choinbhinsiúin sin maidir leis na daoine go léir a chumhdaítear leis, cé is moite d'fhoireann riaracháin agus choimhdeach, agus maidir le dlíthiúlacht aon ghnímh atá bunaithe ar an gCoinbhinsiún sin nó ar rialacha arna ndéanamh faoi, a dhéanann dochar do na daoine sin ar thaobh an Bhord Gobharnóirí nó Bord Riaracháin scoile i bhfeidhmiú a gcumhachtaí mar a shonraítear sa Choinbhinsiún sin. Chuige sin, sonraítear sa dara fhomhír d'Airteagal 27(2) de CSEE, ina theannta sin, go bhfuil na coinníollacha agus na rialacha mionsonraithe maidir le himeachtaí a thabharfar os comhair an Bhord Gearáin le leagan síos, de réir mar is iomchuí, leis na Rialacháin Seirbhíse don fhoireann teagaisc nó leis na coinníollacha fostaíochta do mhúinteoirí páirtaimseartha, nó le Rialacha Ginearálta na Scoileanna Eorpacha.
- 58 Ar an dara dul síos, is léir ó fhorálacha comhcheangailte Airteagal 61(A)(1), Airteagal 62(1) agus (2), Airteagal 66(1) agus (5) agus Airteagal 67(1) de Rialacha 2014 nach mbeidh aon cheart ag ionadaithe dlíthiúla na ndaltaí achomharc riaracháin a dhéanamh i gcoinne cinntí maidir le cur ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile sa mheánscoil arna nglacadh ag an gComhairle Ranga iomchuí de Scoil Eorpach ach amháin i gcásanna neamhrialtachta nós imeachta nó i gcásanna ina n-aithníonn an tArd-Rúnaí fíorais nua, agus, má dhiúltaíonn an tArd-Rúnaí d'achomharc den sórt sin, go bhféadfar achomharc conspóideach i gcoinne an chinnidh diúltaithe sin a thabhairt os comhair an Bhord Gearáin.
- 59 Maidir le raon feidhme na bhforálacha sin de Rialacha 2014, ní mór a shonrú ar dtús, contrártha leis an méid a d'áitigh PD agus LC, nach féidir na forálacha sin a léamh sa chaoi a gciallaíonn go bhfuil an t-achomharc riaracháin, a bhféadfadh achomharc conspóideach os comhair an Bhord Gearáin tarlú ina dhiaidh sin, dá bhforáiltear leis na forálacha sin, ann i gcomhthráth le leigheas eile atá ar fáil, arb é atá ann, d'ionadaithe dlíthiúla an dalta lena mbaineann, caingean a thabhairt go díreach os comhair cúirte i gcoinne cinnidh ó Chomhairle Ranga gan údarú a thabhairt d'gan aistriú dalta go dtí an chéad bhliain eile sa mheánscoil.
- 60 De réir fhoclaíocht iarbhir Airteagal 62(1) de Rialacha 2014, níl 'aon cheart achomhairc' ann i gcoinne na gcinntí lena mbaineann 'ach amháin i gcásanna neamhrialtachta nós imeachta nó i gcásanna ina n-aithneoidh an tArd-Rúnaí fíorais nua', a thaispeánann gurb é an t-aon bhealach amháin atá ann d'ionadaithe dlíthiúla dalta chun agóid a dhéanamh ná, i dtosach báire, an t-ábhar a tharchur chuig an Ardrúnaí trí bhíthin an achomhairc riaracháin dá bhforáiltear dá bhrí sin, d'eisiamh, ag an gcéim sin, aon chaingean dlí arna tionscnamh go díreach i gcoinne an chinnidh sin.

- 61 Mar is léir, sa bhreis air sin, ó fhorálacha comhcheangailte na chéad fhomhíre d’Airteagal 27(2) de CSEE agus d’Airteagal 66(1) agus (5) agus Airteagal 67(1) de Rialacha 2014, maidir leis an gcinneadh a rinne an tArdúnáí tar éis achomharc riaracháin den sórt sin, dá chuid féin, ní fhéadfar achomharc conspóideach a dhéanamh ina choinne ach amháin os comhair an Bhord Gearán, a bhfuil, i gcás den sórt sin, dlínse eisiach sa chéad chéim agus sa chéim dheiridh maidir le scrúdú a dhéanamh ar dhlíthiúlacht an chinnidh sin agus maidir le cinneadh na Comhairle Ranga gan údarú a thabhairt d’gan aistriú dalta go dtí an chéad bhliain eile sa mheánscoil. Chuige sin, ba cheart a thabhairt faoi deara freisin go ndearbhaítear in Airteagal 27(6) de CSEE go mbeidh breithiúnais an Bhord Gearán ina gceangal ar na páirtithe agus, más gá, go ndéanfaidh údaráis ábhartha na mBallstát iad a fhorfheidhmiú, rud a dhearbhaíonn freisin nach féidir leis na húdaráis sin neamhaird a thabhairt ar raon feidhme na dlínse, ar dlínse eisiach í de réir sainmhínithe, a thugtar don Bhord Gearán.
- 62 I bhfianaise na réamhshoiléirithe sin, agus maidir leis an gceist an gá an chéad fhomhír d’Airteagal 27(2) den CSEE a léiriú sa chaoi nach gcuirtear cosc ar dlínse eisiach amhail an dlínse a eascraíonn as forálacha Rialacha 2014 dá dtagraítear i mír 58 den bhreithiúnas seo óna bheith tugtha don Bhord Gearán, ní mór a shonrú, ar dtús báire, go gcomhlíontar sa chás seo an coinníoll a leagtar síos sa chéad fhomhír d’Airteagal 27(2), ar dá réir nach mór do dhíospóidí a thugtar os comhair an Bhord Gearán baint a bheith acu le cur i bhfeidhm CSEE maidir le ‘gach duine a chumhdaítear leis’.
- 63 Níl aon amhras ach go n-áirítear le catagóir daoine dá leithéid daltaí sna Scoileanna Eorpacha, arb iad príomhthairbhíthe an chórais oideachais agus na struchtúr a cuireadh ar bun faoin CSEE iad. Sonraítear sa chéad aithris den Choinbhinsiún sin, chuige sin, gur bunaíodh na Scoileanna Eorpacha chun oideachas a chur le chéile ar leanaí fhoireann na gComhphobal Eorpach d’fhonn feidhmiú cuí na n-institiúidí Eorpacha a áirithiú. Ina theannta sin, tagraítear go sainráite do na daltaí sin i roinnt forálacha de CSEE agus, go háirithe, i bpointe 3 d’Airteagal 11 den Choinbhinsiún sin, ar dá réir gur faoin mBord Gobharnóirí atá sé rialacha maidir le daltaí a chur ar aghaidh go dtí an chéad bhliain staidéir eile nó go dtí an mheánscoil.
- 64 Ansin, maidir leis an gcoinníoll, atá leagtha síos freisin sa chéad fhomhír d’Airteagal 27(2) de CSEE, nach mór an chaingean a bheith dírithe i gcoinne ‘ghnímh atá bunaithe ar an gCoinbhinsiún nó ar na rialacha arna ndéanamh faoi, ar gníomh é a dhéanann dochar do na daoine sin’, is léir, ar an gcéad dul síos, ó chásdlí na Cúirte nach mór an coincheap sin de ‘ghníomh... a dhéanann dochar’ do dhuine a léiriú go leathan agus nach mór é a thuiscint mar aon ghníomh a d’fhéadfadh difear díreach a dhéanamh do sheasamh dlíthiúil ar leith (féach, chuige sin, breithiúnas in *Oberto agus O’Leary*, míreanna 49 agus 53). Is léir gurb é sin an cás nuair a dhiúltaítear ceart rochtana do dhalta ar an gcéad bhliain eile.
- 65 Ar an dara dul síos, tá comhthuiscint ann gurb í an Chomhairle Ranga ábhartha a dhéanann cinntí maidir le daltaí a chur ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile sa mheánscoil ar bhonn Airteagal 61(A)(1) de Rialacha 2014, is é sin, foráil arna glacadh ag an mBord Gobharnóirí de bhun fhorálacha comhcheangailte na chéad mhíre agus na dara míre d’Airteagal 10 de CSEE agus phointí (3) agus (4) d’Airteagal 11 de. Dá bhrí sin is gníomh ‘bunaithe ar [CSEE] nó rialacha arna ndéanamh faoi’ de réir bhrí na chéad fhomhíre d’Airteagal 27(2) den Choinbhinsiún sin é cinneadh ón gComhairle Ranga gan údarú a thabhairt chun dul ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile.

- 66 Ar deireadh, maidir leis an gcoinníoll sa chéad fhomhír sin d’Airteagal 27(2) nach mór gníomhartha a bhfuil éifeacht dhíobhálach acu ar féidir achomharc a dhéanamh ina gcoinne os comhair an Bhord Gearán a dhéanamh maidir leis na daoine lena mbaineann “ar thaobh an Bhord Gobharnóirí [nó] an Bhord Riaracháin de scoil”, tá sé sonraithe cheana féin ag an gCúirt, ag brath ar na rialacha léirithe atá in Airteagal 31 de Choinbhinsiún Vín, i mír 58 den bhreithiúnas in *Oberto agus O’Leary*, nach féidir é a bheith d’éifeacht ag an bhfíoras nach luaitear gníomhartha an Phríomhoide de Scoil Eorpach go sainráite san fhoráil sin go ndéanfaí iad a eisiáimh ó raon feidhme na forála sin
- 67 Sa chás seo, ní mór a chinneadh, de réir analaí le rialú na Cúirte i mbreithiúnas *Oberto agus O’Leary*. maidir le cinntí Phríomhoide Scoile Eorpaí, an gceadaítear leis na rialacha a leagtar amach in Airteagal 31 de Choinbhinsiún Vín don chéad fhomhír d’Airteagal 27(2) den CSEE a léiriú sa chaoi nach gcuirtear cosc ar an mBord Gearán, de bhun fhorálacha Rialacha 2014 dá dtagraítear i mír 58 thuas, dlínse eisiach a bheith aige chun rialú a dhéanamh ar chinntí gan údarú do dhalta i Scoil Eorpach a chur ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile, cé nach nglacann Bord Gobharnóirí ná Bord Riaracháin na scoile sin ach go nglacann Comhairle Ranga na cinntí sin.
- 68 I dtaca leis sin, maidir le hAirteagal 31(1) de Choinbhinsiún Vín, ba cheart a mheabhrú, de réir na forála sin, go bhfuil Conradh le léiriú i gcomhréir leis an ngnáthbhrí atá le tabhairt do théarmaí an chonartha ina gcomhthéacs agus i bhfianaise a chuspóra agus a chríche.
- 69 Sa chéad áit, maidir le comhthéacs reachtach na bhfocal ‘gníomh [...] ar thaobh an Bhord Gobharnóirí [nó] Bhord Riaracháin scoile’ sa chéad fhomhír d’Airteagal 27(2) de CSEE, is gá, ar an gcéad dul síos, a chur san áireamh go bhfuil, faoin dara fhomhír d’Airteagal 27(2) den Choinbhinsiún sin, na coinníollacha agus na rialacha mionsonraithe a bhaineann le himeachtaí os comhair an Bhoird Gearán le leagan síos, de réir mar is iomchuí, *inter alia*, le Rialacha Ginearálta na Scoileanna Eorpacha (féach, chuige sin, breithiúnas in *Oberto agus O’Leary*, mír 59). Sa chás seo, tá sna rialacha lena dtugtar dlínse eisiach don Bhord Gearán, a luaithe a bheidh an t-achomharc riaracháin dá bhforáiltear ídithe, éisteacht le hachomhairc chonspóideacha a bhaineann le cinntí ón gComhairle Ranga gan údarú do dhalta dul ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile agus cinneadh a dhéanamh maidir leo, agus na rialacha lena sonraítear na nósanna imeachta do na hachomhairc sin, leagtha síos sna rialacha ginearálta sin, eadhon na Rialacha 2014.
- 70 Ar an dara dul síos, mar a cuireadh in iúl cheana i mír 65 thuas, leagtar síos i Rialacha 2014 na rialacha lena dtugtar de chumhacht don Chomhairle Ranga cinneadh a dhéanamh i dtaobh an gcuirfear daltaí ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile agus lena rialaítear é agus dá bhrí sin tá siad glactha ag an mBord Gobharnóirí de bhun na gcumhachtaí a thugtar dó le forálacha na chéad mhíre agus na dara míre d’Airteagal 10 agus Airteagal 11(3) agus (4) de CSEE. Mar sin, cé gur fíor nár ghlac an Bord Gobharnóirí go díreach leis an ngníomh atá i gceist sna príomhimeachtaí, a mhéid a ghlac an Chomhairle Ranga é, ghlac an Chomhairle Ranga sin mar sin féin é faoi na cumhachtaí teoranta a thugtar dó le gníomh arna ghlacadh ag an mBord Gobharnóirí.
- 71 Ar an tríú dul síos, baineann dlínse eisiach an Bhord Gearán faoi Airteagal 67 de Rialacha 2014 go príomha leis an gcinneadh lena rialaigh an tArd-Rúnaí ar an achomharc a thionscain ionadaithe dlíthiúla an dalta lena mbaineann i gcoinne cinnidh na Comhairle Ranga gan údarú don dalta sin dul ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile. Mar is léir ó mhír 2 den chéad mhír d’Airteagal 7, ó mhír 2 d’Airteagal 12 agus ó Airteagal 14 de CSEE, is comhlacht is coiteann do na Scoileanna

Eorpacha uile a cheapann an Bord Gobharnóirí é an tArd Rúnaí, tá sé de chumhacht aige ionadaíocht a dhéanamh ar an mBord Gobharnóirí agus tá sé freagrach don bhord sin. Dá réir sin is féidir gníomhartha an Ard-Rúnaí a chur i leith Bhord na nGobharnóirí ar deireadh thiar. Is amhlaidh atá go háirithe i gcás ina nglacfaidh an tArd Rúnaí na gníomhartha sin nuair a bheidh an bord sin tar éis cumhacht a thabhairt dó nó di déanamh amhlaidh, mar is amhlaidh atá faoi Airteagal 62 de Rialacha 2014.

- 72 Sa dara háit, maidir leis na cuspóirí atá á saothrú ag CSEE, mar is léir ón gcéad aithris den Choinbhinsiún sin, bunaíodh na Scoileanna Eorpacha chun ‘chun oideachas a chur le chéile ar leanaí fhoireann’ an Aontais Eorpaigh, d’fhonn ‘feidhmiú cuí na n-institiúidí Eorpacha’ a áirithiú.
- 73 Mar a thug an tAbhcóide Ginearálta faoi deara i míreanna 73 agus 75 dá Thuairim, trí athbhreithniú breithiúnach a chur de chúram ar chúirt nó bhinse speisialaithe amháin, atá mar chuid den eagraíocht idirnáisiúnta arb iad na Scoileanna Eorpacha, ar athbhreithniú é ar na gníomhartha arna nglacadh ag na Comhairlí Ranga a bhaineann le daltaí cur ar aghaidh chuig an gcéad bhliain eile, d’fhéadfaí cur le cur chuige aonfhoirmeach nós imeachta agus breithiúnach agus le cuspóir dá leithéid d’oideachas le chéile a shaothrú, ar an leibhéal céanna agus faoi choinníollacha comhionanna i ngach ceann de na scoileanna sin.
- 74 Leanann sé, mar sin, ó na breithnithe atá leagtha amach i míreanna 69 go 73 thuas, cé nach dtagraítear go sainráite do na gníomhartha arna nglacadh ag na Comhairlí Ranga sa chéad fhomhír d’Airteagal 27(2) de CSEE, go dtacaíonn comhthéacs reachtach na forála sin agus na cuspóirí atá á saothrú ag CSEE leis an gconclúid nach sáraítear an fhoráil sin de CSEE leis an leathnú de dhlínse a thugtar isteach i bhfabhar an Bhord Gearán trí bhíthin fhorálacha Rialacha 2014 dá dtagraítear i mír 58 den bhreithiúnas seo.
- 75 Maidir le hAirteagal 31(3)(a) agus (b) de Choinbhinsiún Vín, leanann sé, chun críche conradh a léiriú, nach mór a chur san áireamh, mar aon leis an gcomhthéacs, aon chomhaontú a thugann na páirtithe i gcrích ina dhiaidh sin maidir le léiriú an chonartha nó cur i bhfeidhm a fhorálacha agus aon chleachtas ina dhiaidh sin i gcur i bhfeidhm an chonartha sin lena mbunaítear comhaontú na bpáirtithe maidir lena léiriú.
- 76 Chuige sin, bhí deis ag an gCúirt roimhe seo chun béim a chur air nach raibh sé neamhdhlisteanach ná neamhghnách, faoin dlí idirnáisiúnta, foráil a dhéanamh go bhféadfaidh na Páirtithe i gcomhaontú idirnáisiúnta léiriú an chomhaontaithe sin a shoiléiriú, de réir mar a fhorbraíonn a mianta comhpháirteacha maidir le héifeacht an chomhaontaithe sin. Féadfaidh na Páirtithe iad féin nó comhlacht arna chur ar bun ag na Páirtithe a dtugann siad cumhacht dó chun cinntí a ghlacadh a bheidh ina gceangal orthu soiléiriú den sórt sin a thabhairt isteach. Sa chás sin, tá na héifeachtaí dlíthiúla a eascraíonn as Airteagal 31(3)(a) de Choinbhinsiún Vín ag gníomhartha léirmhínteacha den sórt sin (féach, chuige sin, Tuairim 1/17 (*Comhaontú CET AE-Ceanada*), an 30 Aibreán 2019, EU:C:2019:341, míreanna 233 agus 234).
- 77 Ina theannta sin, chinn an Chúirt cheana féin, d’fhonn raon feidhme na bhfocal ‘gníomh [...] ar thaobh an Bhord Gobharnóirí [nó] Bhord Riaracháin scoile’ atá sa chéad abairt den chéad fhomhír d’Airteagal 27(2) den CSEE a chinneadh, gur iomchuí, i gcomhréir le hAirteagal 31(3)(b) de Choinbhinsiún Vín, tagairt a dhéanamh, *inter alia*, d’aon chleachtas ina dhiaidh sin maidir le cur i bhfeidhm an Choinbhinsiúin (féach, chuige sin breithiúnas in *Oberto agus O’Leary*, míreanna 60 agus 62).

- 78 Sa chás seo, ní mór a chur in iúl ar dtús, mar is léir ó Airteagal 8(1) de CSEE, go mbeidh an Bord Gobharnóirí comhdhéanta, *inter alia*, de 'ionadaí nó na hionadaithe ar leibhéal aireachta ó gach Ballstát de chuid an Aontais [Eorpaigh] atá údaraithe chun gealltanais a thabhairt thar ceann rialtas an Bhallstáit sin' agus comhalta den Choimisiún Eorpach.
- 79 Leanann sé as sin gurb iad ionadaithe cuí-údaraithe na mBallstát sin agus de chuid an Aontais Eorpaigh, ar tugadh de chumhacht dóibh iad a dhéanamh a ghlac forálacha Rialacha 2014 agus, go háirithe, Airteagail 62, 66 agus 67 díobh, lenar tugadh isteach, ar thaobh amháin, an fhéidearthacht achomharc riaracháin a thabhairt os comhair an Ard-Rúnaí i gcoinne cinntí ón gComhairle Ranga gan údarú do dhalta dul ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile sa mheánscoil agus, ar an taobh eile, lenar tugadh dlínse eisiach don Bhord Gearán éisteacht le hachomharc conspóideach arna thionscnamh i gcoinne an chinnidh a ghlac an tArd-Rúnaí tar éis achomharc riaracháin den sórt sin, agus cinneadh a dhéanamh maidir le hachomharc den sórt sin.
- 80 Ar an dara dul síos, cé go dtugtar le hAirteagal 26 CSEE dlínse don Chúirt rialú a dhéanamh ar dhíospóidí idir na Páirtithe Conarthacha a bhaineann le léiriú agus cur i bhfeidhm an choinbhinsiúin sin nár réitigh an Bord Gobharnóirí, ní raibh mar thoradh ar ghlacadh Airteagail 62, 66 agus 67 de Rialacha 2014 agus, roimhe sin, glacadh fhorálacha comhfhreagracha Rialacha 2005, go dtionscnódh na páirtithe conarthacha sin aon chásanna os comhair na Cúirte chun cosc a chur ar ghlacadh airteagal den sórt sin nó chun amhras a chaitheamh air. Dá bhrí sin, is cosúil go bhfianaítear comhthoil idir na páirtithe sin maidir le cur i bhfeidhm agus léiriú fhorálacha CSEE nuair a glacadh forálacha Rialacha 2014, leis an nglacadh é féin de na forálacha sin de Rialacha 2014 ag na Páirtithe Conarthacha in CSEE, agus iad ag teacht le chéile dóibh laistigh den Bhord Gobharnóirí.
- 81 Ina theannta sin, níor chaith na páirtithe conarthacha sin amhras faoi ná níor chuir siad i gcoinne, más gá, tríd an sásra dá bhforáiltear chuige sin in Airteagal 26 de CSEE, an cur i bhfeidhm córasach ina dhiaidh sin d'fhorálacha Airteagail 62, 66 agus 67 de Rialacha 2014 agus na forálacha comhchosúla a leag an tArd-Rúnaí amach roimhe sin i Rialacha 2005, a raibh air éisteacht le hachomhairc riaracháin i gcoinne chinntí na Comhairle Ranga gan údarú do dhalta dul ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile sa mheánscoil, agus ag an mBord Gearán, ar iarradh air éisteacht le hachomhairc chonspóideacha a tugadh i gcoinne chinntí an Ard-Rúnaí agus cinneadh a dhéanamh maidir leo agus a d'fheidhmigh go córasach an dlínse a thugtar dó le hAirteagal 67 de Rialacha 2014.
- 82 Maidir le glacadh Airteagail 62, 66 agus 67 de Rialacha 2014 ag an mBord Gobharnóirí agus, roimhe sin, glacadh na bhforálacha comhchosúla a bhí i Rialacha 2005, agus cur i bhfeidhm gan briseadh na bhforálacha sin ag an Ardrúnaí agus ag an mBord Gearán araon ó shin i leith, gan aon agóid ó na Páirtithe Conarthacha i CSEE i leith ghlacadh nó chur i bhfeidhm na bhforálacha sin, is de chineál é a léiríonn go bhfuil — mura bhfuil comhaontú ann ina dhiaidh sin idir na páirtithe sin maidir le léiriú CSEE nó cur i bhfeidhm a fhorálacha de réir bhrí Airteagal 31(3)(a) de Choinbhinsiún Vín — cleachtas ar a laghad lena mbunaítear comhaontú na bpáirtithe maidir le léiriú den sórt sin de réir bhrí Airteagal 31(3)(b) de Choinbhinsiún Vín. Ní mór an easpa agóide ó na páirtithe in CSEE maidir le cur i bhfeidhm gan bhriseadh den sórt sin, a mheas gur iompar de chuid na bpáirtithe sin é lena léirítear a gcomhaontú intuigthe leis an gcur i bhfeidhm sin agus, dá bhrí sin, cleachtas den sórt sin.

- 83 D'fhéadfadh comhaontú den sórt sin agus/nó cleachtas den sórt sin foclaíocht na chéad abairte den chéad fhomhír d'Airteagal 27(2) de CSEE a shárú. Dá bhrí sin ní mór an fhoráil sin a léamh sa chaoi nach gcuirtear bac léi ar chinntí Chomhairlí Ranga na Scoileanna Eorpacha gan údarú do dhalta dul ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile, i bprionsabal, a mheas a bheith cumhdaithe leis an bhforáil sin (féach, chuige sin, breithiúnas in *Oberto agus O'Leary*, míreanna 65 go 67).
- 84 Leanann sé ón méid sin go léir thuas, faoi Airteagal 67(1) de Rialacha 2014, go mbeidh dlínse aonair ag an mBord Gearán ag an gcéad chéim agus sa chéim dheiridh, a luaithe a bheidh na bealaí riaracháin go léir dá bhforáiltear in Airteagal 62(1) de na rialacha sin ídithe, in aon díospóid a bhaineann le cinneadh Chomhairle Ranga na Scoile Eorpaí gan údarú do dhalta dul ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile sa mheánscoil agus nach sáraítear Airteagal 27(2) de CSEE lena leithéid de dhlínse eisiach.
- 85 Ba cheart a thabhairt faoi deara freisin, contrártha leis an méid a d'áitigh PD agus LC, nach ndéantar dochar le léiriú den sórt sin ar fhorálacha ábhartha de CSEE agus Rialacha 2014 do cheart na ndaoine lena mbaineann ar chosaint bhreithiúnach éifeachtach a fháil.
- 86 Chuige sin, is léir ó mhíreanna 52 agus 72 thuas gur córas *sui generis* é córas na Scoileanna Eorpacha arna bhunú trí chomhaontú idirnáisiúnta, a eascraíonn as gealltanais arna ndéanamh idir an tAontas Eorpach agus a Bhallstáit, agus as an réasúnaíocht a bhaineann leis atá beartaithe ag na páirtithe sin feidhmiú cuí institiúidí an Aontais Eorpaigh a áirithiú. Cé go gcuimsítear ann eagraíocht idirnáisiúnta atá ar leithligh ón Aontas Eorpach, tá dlúthnasc idir córas na Scoileanna Eorpacha agus an tAontas Eorpach i dtéarmaí feidhmiúla, mar a mheabhraítear i mír 53 thuas. Sonraítear sa tríú agus sa cheathrú haithris de Chinneadh 94/557 agus 94/558, ina theannta sin, go raibh tabhairt i gcrích CSEE ag an Aontas Eorpach treoraithe, *inter alia*, ag an bhfíoras go raibh gá le rannpháirtíocht an Aontais Eorpaigh i gcur chun feidhme an Choinbhinsiúin sin, trí na cumhachtaí a fheidhmiú a eascraíonn as na rialacha a leagtar síos leis an gCoinbhinsiún sin agus as na gníomhartha sin a ghlacfaidh sé amach anseo i gcomhréir le téarmaí an Choinbhinsiúin sin, chun a áirithiú go mbainfear amach cuspóirí an Aontais Eorpaigh.
- 87 Mar a thíolaic an Coimisiún ag an éisteacht agus a thug an tAbhcóide Ginearálta faoi deara i mír 97 dá Thuairim, is ionann an dlíchóras arna chur i bhfeidhm leis na Conarthaí lena mbunaítear an tAontas Eorpach, dá bhrí sin, agus corpas rialacha de dhlí idirnáisiúnta na gconarthaí a d'fhéadfadh a bheith ábhartha chun CSEE a léiriú, mar is léir ó Airteagal 31(3)(c) de Choinbhinsiún Vín. Foráiltear leis an bhforáil sin, lena gcódaítear an gnáthdhlí idirnáisiúnta, go gcuirfear san áireamh, agus conradh á léiriú, mar aon leis an gcomhthéacs, aon rialacha ábhartha den dlí idirnáisiúnta is infheidhme sa chaidreamh idir na páirtithe, lena n-áirítear, *inter alia*, na conarthaí eile arna dtabhairt i gcrích ag na Páirtithe Conarthacha sa chonradh is ábhar do léiriú den sórt sin (féach CBI, Cás a bhaineann le Ceisteanna Áirithe maidir le Cúnamh Frithpháirteach in Ábhair Choiriúla (*Djibouti v. an Fhrainc*), breithiúnas an 4 Meitheamh 2008, Tuarascálacha CBI 2008, lgh. 219, § 112 go 114). Sa chás seo, ba iad Ballstáit an Aontais Eorpaigh agus an tAontas Eorpach é féin a thug an CSEE i gcrích, ar páirtithe sna Conarthaí iad na Ballstáit lena mbunaítear an tAontas Eorpach agus tá an tAontas Eorpach ann de bharr na Conarthaí sin agus díorthaíonn sé chomh maith a phearsantacht dhlítheanach agus a chumhachtaí ó na Conarthaí sin.
- 88 Chuige sin, ní mór a mheabhrú freisin nach mór comhaontuithe idirnáisiúnta arna ndéanamh ag an Aontas Eorpach a bheith go hiomlán comhoiriúnach leis na Conarthaí agus leis na prionsabail bhunreachtúla a eascraíonn astu, lena n-áirítear, *inter alia*, na ráthaíochtaí atá cumhdaithe i gCairt

- um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh ('an Chairt') (féach, chuige sin, Tuairim 1/17 (*Comhaontú CET AE-Ceanada*), an 30 Aibreán 2019, EU:C:2019:341, míreanna 165 agus 167 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 89 Maidir le CSEE, leanann sé go háirithe ó na breithnithe a leagtar amach i míreanna 86 go 88 thuas nach mór do phrionsabail ghinearálta dhlí an Aontais léiriú an Choinbhinsiúin sin a rialú agus nach mór do na comhlachtaí arna mbunú leis an gCoinbhinsiún sin iad a chur san áireamh agus a urramú go cuí nuair a fheidhmíonn na comhlachtaí sin na cumhachtaí a eascraíonn as na rialacha a leagtar síos sa Choinbhinsiún sin agus gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le téarmaí an Choinbhinsiúin sin (féach, chuige sin, breithiúnas an 14 Meitheamh 2011, *Miles agus páirtithe eile*, C-196/09, EU:C:2011:388, mír 43, agus breithiúnas in *Oberto agus O'Leary*, mír 74).
- 90 Go sonrach, maidir le prionsabal na cosanta breithiúnaí éifeachtaí atá i gceist sa chás seo, de réir cásdlí socair, is prionsabal ginearálta é an prionsabal sin de dhlí an Aontais a eascraíonn as na traidisiúin bhunreachtúla is coiteann do na Ballstáit, atá cumhdaithe in Airteagail 6 agus 13 den Choinbhinsiún chun Cearta an Duine agus Saoirsí Bunúsacha a Chosaint, a síníodh sa Róimh an 4 Samhain 1950, agus a athdhearbhaítear anois le hAirteagal 47 den Chairt (breithiúnas an 18 Bealtaine 2021, *Asociația 'Forumul Judecătorilor din România' agus páirtithe eile*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 agus C-397/19, EU:C:2021:393, mír 190 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 91 Ina theannta sin, is léir ón gcúigiú fleasc den cheathrú haithris de CSEE go n-áirítear lena chuspóirí cosaint bhreithiúnach leordhóthanach a sholáthar i gcoinne gníomhartha de chuid an Bhord Gobharnóirí nó Bhord Riaracháin na Scoileanna Eorpacha agus gur cuireadh an Bord Gearán ar bun chun na críche sin (féach, chuige sin, breithiúnas in *Oberto agus O'Leary*, mír 48).
- 92 Chuige sin, ar an gcéad dul síos, maidir leis an mBord Gearán, chinn an Chúirt cheana féin go gcomhlíonann an comhlacht sin na ceanglais go léir nach mór a chomhlíonadh chun go n-aithneofar comhlacht mar 'chúirt nó binse' chun críocha Airteagal 267 CFAE, go háirithe go bhfuil sé bunaithe sa dlí, go bhfuil sé buan, go bhfuil a dhlínse éigeantach, go bhfuil a nós imeachta *inter partes*, go gcuireann sé rialacha dlí i bhfeidhm agus go bhfuil sé neamhspleách, cé is moite den cheanglas gur cúirt nó binse de cheann de na Ballstáit é (breithiúnas in *Oberto agus O'Leary*, mír 72 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 93 Ina dhiaidh sin, maidir leis an bhfíoras go rialaíonn an Bord Gearán ag an gcéad chéim agus ag an gcéim dheiridh, ba cheart a mheabhrú, faoi Airteagal 47 den Chairt, nach dtugtar le prionsabal na cosanta breithiúnaí éifeachtaí ceart rochtana ar dara leibhéal de dhlínse ach ar chúirt nó ar bhinse amháin (breithiúnas in *Oberto agus O'Leary*, mír 73 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 94 Ar deireadh, maidir le méid na dlínse a thugtar don Bhord Gearán maidir le cinntí ó Chomhairle Ranga Scoile Eorpaí gan údarú do dhalta dul ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile, is léir ó Airteagal 62(1) de Rialacha 2014 nach mbeidh aon cheart ag ionadaithe dlíthiúla na ndaltaí achomharc a dhéanamh i gcoinne cinntí den sórt sin ón gComhairle Ranga ach amháin i gcásanna neamhrialtachta nós imeachta nó i gcásanna ina n-aithneoidh an tArd-Rúnaí fíorais nua, ar bhonn comhaid arna sholáthar ag an scoil agus ag ionadaithe dlíthiúla an dalta.
- 95 Sonraítear san fhoráil sin go gciallaíonn 'neamhrialtacht nós imeachta' aon sárú ar an riail dlí a bhaineann leis an nós imeachta a bheidh le leanúint maidir le dalta a chur ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile, sa chaoi is dá mba rud é nach ndearnadh é, bheadh cinneadh na Comhairle Ranga difriúil, agus ag sonrú chuige sin, *inter alia*, gurb é freagracht na scoileanna socrúithe

praiticiúla eagrúcháin a dhéanamh le haghaidh scrúduithe agus ní féidir na socruithe sin a mheas mar neamhrialtacht nós imeachta. Ciallaíonn ‘fíoras nua’ gné ar bith nár tarraingíodh aird na Comhairle Ranga air b’fhéidir toisc nárbh eol do chách é – múinteoirí, tuismitheoirí, daltaí – tráth a phlé agus a d’fhéadfadh tionchar a imirt ar airbheartaíocht a cinnidh, agus ní fhéadtar a mheas gur gné nua, de réir bhrí na forála sin, é fíoras a raibh na tuismitheoirí ar an eolas faoi ach nár tarraingíodh ar aird na Comhairle Ranga.

- 96 Sonraítear in Airteagal 62(1) de Rialacha 2014, ina theannta sin, san fhomhír dheireanach de, nach mbeidh ach cumhacht lánroghnach eisiach ag an gComhairle Ranga maidir le measúnachtaí ar chumais daltaí, marc a bhronnadh do scrúdú, thástáil nó do phíosa oibre a dhéanfar i rith na scoilbhliana agus nach bhféadfadh achomhairc a dhéanamh i gcoinne na measúnuithe sin.
- 97 Mar is léir ó chinntí an Bhord Gearán a thug an Scoil Eorpach, Varese ar aird, cinneann forálacha Airteagal 62(1) de Rialacha 2014, cinntear freisin le forálacha Airteagal 62(1) de Rialacha 2014, cé go bhfuil siad dírithe ar an achomharc riaracháin a d’fhéadfaí a thaisceadh os comhair an Ard-Rúnaí, dá bhrí sin, méid dhlínse an bhoird sin i gcás achomharc arna thionscnamh ag ionadaithe dlíthiúla an dalta i gcoinne cinneadh ón Ard-Rúnaí lena ndíulthaítear don achomharc riaracháin a tugadh os a chomhair ar dtús.
- 98 Fiú maidir le hachomharc breithiúnach arna theorannú mar sin – d’fhonn, go háirithe, an discréd a chaomhnú i gcúrsaí oideachais nach mór filleadh ar an bpainéal múinteoirí a mhúin an dalta a bhfuil a chur ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile le scrúdú agus le cinneadh ag an bpainéal sin – ní sháraítear prionsabal na cosanta breithiúnaí éifeachtaí, ar choinníoll go dtuigtear, sa chiall is leithne, ‘sárú ar an riail dlí a bhaineann leis an nós imeachta a bheidh le leanúint maidir le dalta a chur ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile’, de réir bhrí Airteagal 62(1) de Rialacha 2014, mar shárú ar aon riail, bíodh sí ina riail nós imeachta nó ina riail shubstainteach, ar gá di plé na gComhairlí Ranga a rialú Mar is léir ó mhír 89 thuas, áirítear le rialacha den sórt sin prionsabail ghinearálta dhlí an Aontais nach mór, dá réir sin, don Bhord Gearán urramú na bprionsabal sin a áirithiú nuair a thugtar achomharc faoina bhráid maidir le cinneadh ón gComhairle Ranga gan údarú do dhalta dul ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile.
- 99 A mhéid a bhaineann le raon feidhme an athbhreithnithe arna dhéanamh ag an mBord Gearán i ndáil leis na cúiseanna le cinneadh den sórt sin ón gComhairle Ranga, ceanglaítear le prionsabal na cosanta breithiúnaí éifeachtaí, go háirithe, gan dochar don lánrogha leathan thuasluaite ar cuid dhílis é den fheidhm phléite arna sannadh don Chomhairle Ranga, nach mór a chumhdach le hathbhreithniú den sórt sin, ar a laghad, scrúdú ar cé acu a bhí nó nach raibh aon fheidhmiú *ultra vires* nó míchuí údaráis, earráid dlí nó earráid fhollasach measúnaithe ann (féach, chuige sin, breithiúnais an 19 Samhain 2019, *A. K. agus páirtithe eile (Neamhspleáchas Dhlísheomra Araíonachta na Cúirte Uachtaraí)*, C-585/18, C-624/18 agus C-625/18, EU:C:2019:982, mír 145, agus an 15 Aibreán 2021, *FV v an Chomhairle*, C-875/19 P, EU:C:2021:283, mír 65 agus an cáslí dá dtagraítear).
- 100 I bhfianaise na mbreithnithe go léir thuas, is é an freagra ar an gceist a tharchuirtear le haghaidh réamhrialú ná nach mór forálacha comhcheangailte Airteagal 27(2) de CSEE agus Airteagail 61, 62, 66 agus 67 de Rialacha 2014 a léiriú sa chaoi a gciallaíonn go bhfuil inniúlacht eisiach ag an gcéadchéim agus ag an gcéim dheiridh ag an mBord Achomhairc dá dtagraítear leis chun rialú a dhéanamh, tar éis teacht chun deiridh an nós imeachta riaracháin dá bhforáiltear le Rialachán Ginearálta na Scoile Eorpaí, in aon díospóid maidir le dlíthiúlacht chinneadh Chomhairle Ranga Scoile Eorpaí gan aistriú dalta go dtí an chéad bhliain eile sa mheánscoil a údarú.

Costais

- 101 Ós rud é, a mhéid a bhaineann sé leis na páirtithe sna príomhimeachtaí, go bhfuil na himeachtaí mar chéim sa chás os comhair na cúirte a rinne an tarchur, baineann ceist na gcostas leis an gcúirt sin. Níl na costais a tabhaíodh trí bharúlacha a chur faoi bhráid na Cúirte, seachas costais na bpáirtithe sin, inghnóthaithe.

Ar na forais sin, rialaíonn an Chúirt (an Dara Dlísheomra) mar seo a leanas:

Maidir le hAirteagal 27(2) den Choinbhinsiún lena sainítear Reacht na Scoileanna Eorpacha, arna dhéanamh i Lucsamburg an 21 Meitheamh 1994 idir na Ballstáit agus an Comhphobal Eorpach, arna léamh i gcomhar le hAirteagail 61, 62, 66 agus 67 de Reacht na Scoileanna Eorpacha, i leagan Uimh. 2014-03-D-14-en-11, ní mór léiriú a dhéanamh orthu mar seo a leanas: tá inniúlacht eisiach ag an gcéadchéim agus ag an gcéim dheiridh ag an mBord Achomhairc dá dtagraítear leis chun rialú a dhéanamh, tar éis teacht chun deiridh an nós imeachta riaracháin dá bhforáiltear le Rialachán Ginearálta [na Scoileanna Eorpacha], in aon díospóid maidir le dlíthiúlacht chinneadh comhairle ranga scoile Eorpaí gan aistriú mac léinn go dtí an chéad rang eile sa mheánscoil a údarú.

[Sínithe]